

ttige og gode Kræfter, hvor vi kunne finde dem; jeg troer, at det vil indrømmes, at, hvorvel Dplysningen skrider frem ude paa Landet, er den dog ikke kommen saavidt endnu, at man jo gjerne kunde ønske at faae endnu dygtigere Kræfter ind i Forstanderskabet, naar de kunne tilbydes; men, saalange man er bunden til Eiendommen ved Valgbarheden, er det ikke muligt at tage Kræfterne overalt, hvor man finder dem; jeg troer, at, naar man havde ganske fri Valgbarhed, saa vilde man, navnlig mellem vore industridrivende Medborgere blandt Haandværksstanden og Førpagterne, der i Reglen have uddannet sig noget mere end Landboerne i Almindelighed, kunne finde endnu dygtigere Kræfter, end for Tiden er Tilfældet, da man er bunden til Hartkornet. Altsaa med Hensyn til Valgbarheden har jeg intet Videre at sige; derimod kunde jeg ønske, at stille et eneste Ændringsforslag til anden Behandling, som jeg vil haabe, efter den Udtalelse, jeg ogsaa har hørt af den høitærede Indenrigsminister, at han ikke skulde være utilbøielig til at gaae ind paa, det var netop det, som jeg havde ønsket en Forandring i, som den høitærede Indenrigsminister har udtalt, at vi skulde ikke udelukke dem, som hidtil have været med at vælge alle Sogneforstanderskaberne, nemlig fra een Lønde Hartkorn; at de nu skulde udelukkes for at vælge den største Halvdeel, det vil jeg ansee for en heel Tilbagegang og som en Uret, der vederfares dem; de vilde betragte det med megen Misfornøielse og Uvillie, og det vil ikke blive et lidet Antal, der vil blive udelukket her; det vil blive i min Commune omtrent $\frac{2}{3}$ af Gaardmandsklassen, og saaledes vil det vistnok stille sig mange andre Steder; de ville spørge: hvorledes kan det i Verden være, at vi, som hidtil have været værdige til at vælge alle Sogneforstandere, at vi nu ikke maatte findes værdige til at vælge den største Halvdeel, det er dog en Tilbagegang. Jeg vilde altsaa ønske, at vi kunne enes om at træffe det omtrent saaledes, at de, som hidtil have været med at vælge alle Sogneforstandere, de skulde ogsaa være med til at vælge den største Halvdeel. Jeg vil ingentunde heri see nogen Ulykke for de høiere Bestattede, fordi de, som

have en Lønde Hartkorn, og de, som have 8 Lønder Hartkorn, deres Interesse er omtrent eens; derimod vil jeg ingentunde indrømme, at vi skulde gaae ned til ganske almindelig Valgret, det vilde have en skadelig Indflydelse, og det er der jo slet ikke tænkt paa, idet at de, der kun spore 3 Mk. og have de personlige Gangdage, og saa op ad, de skulde kun have Ret til at vælge den mindre Halvdeel. Vi maage dog tage i Betænkning, at naar de af Gaardmandsklassen, som hidtil ogsaa have haft Ret til at være med at vælge den større Halvdeel nu kun skulde have Ret til at vælge den mindre Halvdeel, vilde de føle sig forurettede; thi den større Halvdeel, det er Majoriteten, og Majoriteten kan dog raade for det Hele, naar den vil, og jeg troer ikke, det kan have nogen skadelig Indflydelse at faae alle Gaardmændene med til dette Valg ogsaa. Jeg har hos mig selv gjort op, hvorledes Forholdet omtrent vilde stille sig i min og flere andre Communer; jeg har taget som Exempel den Commune, hvor jeg er fra, og da jeg har været Medlem af Sogneforstanderskabet fra Begyndelsen af til nu, saa har jeg nøie Kjendskab til Forholdene. I Overeensstemmelse dermed vil der i min Commune omtrent blive 60 Gaardmænd paa 1 Ld. Hartkorn og opad, og 40 Huusmandsvalgere under 1 Ld. Hartkorn og nedad. Naar altsaa efter det Princip, hvori Lovén ligger for, kun en Femtedeel af de høist Bestattede skulde vælge den største Halvdeel, saa ville vi udelukke de to Trediedele fra Valget af den største Halvdeel af Gaardmandsklassen, og heri vil jeg see en meget stor Fornærmelse imod denne Samfundsklasse. Jeg troer, at vi her komme ind paa at danne en Spaltning i Communerne, at danne et hidtil ukjendt Aristocratie af Gaardmandsklassen, og der vil blandt Bønderstanden til dagligt Brug, især naar Valgene skulde foregaae, blive Tale om: „hører Du til de større eller mindre Gaardmænd“, og en saadan Bestemmelse vil kun give Anledning til Strid og Misnøje; jeg vilde derfor meget nødig see, at vi her danne et nyt Aristocratie. Dersom vi derimod kunne gaae en Middelvei, ved f. Ex. til 2den Behandling at indbringe et Ændringsforslag, ifølge hvilket de, som hidtil have